

YLÄSTÖNRANNAN BAANAN YLEISSUUNNITELMAN SELOSTUS

SELOSTUKSEN TIEDOT

KOhteiden nimet	Ylästönranta, Isonmännynpuisto, Tolkinkylänpelto
Piirustusnumero	59565-1, 59565-2
Selostuksen laati	Reeta Pellinen, maisema-arkkitehti MARK, 19.1.2026
Selostuksen hyväksyi	Sirpa Mäkilä, puistosuunnittelupäällikkö, 19.1.2026
Tiedoksi	Kaupunkitilalautakunta

Suunniteltava kohde

Suunnittelualue sijaitsee Vantaan kaupungin omistamalla maalla. Alueeseen kuuluu asemakaavan mukainen Ylästönranta-niminen viheralue, Itäpellontien ja Tolkinkylänpolun osuus Ylästönrannan viheralueen ja Padisenpuiston välillä, pieni osa Jokitietä sekä asemakaavoittamaton alue Vantaanjoen varressa ja voimalinjojen alla.

Suunnittelun lähtökohdat ja tavoitteet

Yleissuunnittelun tavoitteena on löytää toiminnallisesti ja maisemallisesti hyvät sijaintipaikat erilaisille reiteille. Suunnitelmassa tarkasteltavia reittejä ovat pyöräilyn baana, kävelylle osoitettu valaistu ja talvikunnossa pidettävä ulkoilureitti, hiihtoladut, ratsastusreitti sekä pienemmät polut. Itäpellontiellä reitti ylittää Mustikkasuonojan ja ylityskohtaan suunnitellaan uusi jalankulun ja pyöräilyn silta.

Reitit palvelevat sekä lähialueen asukkaita, laajemmin ulkoilijoita sekä pidemmän matkan pyöräilijöitä. Baana on osa pyöräiliikenteen tavoiteverkkoa Ylästössä.

Maisema ja luonto

Baana ja muut reitit on sovitettu maisemaan ja luonnonympäristöön siten, että luontoarvojen säilyttäminen on mahdollista. Vaihtoehtotarkasteluissa on arvioitu eri reittilinjauksien vaikutusta maisemaan ja ympäristöön. Luontoarvojen säilymisen kannalta avoimet niityt, pensasryhmät ja monimuotoiset reunavyöhykkeet ovat tärkeitä, ja niihin kajotaan mahdollisimman vähän. Uudet ja parannettavat väylät linjataan maastonmuotoja mukaillen ja merkittäviä maaleikkauksia ja pengerryksiä vältetään. Toimenpiteiden rakentamisessa noudatetaan yleiskaavassa maisemallisesti arvokkaille alueille asetettuja määräyksiä.

Ylästönranta-nimisen asemakaavoitetun viheralueen metsäsaarekkeen itäreunassa on vesakoituva alue, jota on syytä raivata umpeenkasvun estämiseksi.

Historia

Suunnittelualueelle kuuluva Itäpellontie on osa historiallista Suuren Rantatien linjausta. Tieosuus on muinaismuistolain nojalla rauhoitettu alue, ja sille on määriteltä myös asemakaavassa suojeluarvoja.

Turun ja Viipurin välinen Suuri Rantatie on Hämeen Härkätien ohella Suomen tärkein historiallinen maantieyhteys. Suuri Rantatie on yksi keskeisimpiä keskiajasta kertovia näkyviä jäänteitä, sillä Suomen keskiajasta (1100–1520) on säilynyt verrattain vähän jälkiä. Tiet, ja niistä etenkin valtakunnan tärkeimmät, ovat olleet jatkuvassa muutoksessa, sillä keskeisen aseman säilyttämiseksi niiden on tullut joutaa aikakauden vaatimusten mukaan. Suuren Rantatien kohdalla historiallinen kerroksellisuus ja eri aikakausien ilmentymät ovat erityisen mielenkiintoisia. Suuren Rantatien eri aikakausien piirteet heijastelevat koko Suomen kehittymistä. Viimeisen noin 60 vuoden aikana Suuri Rantatie on menettänyt merkityksensä päätienä, mutta siitä on tullut matkailutie, jonka varrelta löytyy valtava määrä historiaa, kuten kartanoita, kyläkeskuksia, keskiaikaisia kirkkoja sekä pronssi- ja kivikautisia muinaisjäännöksiä.

Tolkinkylä ja Ylästö ovat syntyneet jo keskiajalla (1300–1400-luvuilla), mutta alueella on myös mahdollisia kivikautisia asuinpaikkoja. Suurella Rantatiellä kuljettiin näiden

kahden kylän kautta aina 1600-luvun loppuun saakka, kunnes tie linjattiin pohjoisempaa nykyistä Ylästöntietä pitkin.

Sorapintainen Itäpellontie on säilyttänyt vanhan luonteen hyvin. Tietä ympäröivät pellot ovat edelleen viljelyskäytössä, ja alueella on hevostalli sekä ratsastuskoulu. Nämä toiminnot luovat yhdessä tiehen rajautuvien vanhojen rakennusten kanssa historiallisen miljöön. Mustikkasuonojan ylityskohdassa on tiellä kalliopaljastuma ja niin sanottu kahluupaikka. Paikalla on myös hyvin pienimuotoinen vanerisilta, jota pitkin puron ylitys on onnistunut kuivin jaloin.

Kohteen historiallisten arvojen ja suojelumääritelmien takia tie on suunnitelmassa pääosin säilytetty ennallaan, eikä tien mitoitusta ja sorapinnoitetta ole muutettu. Suunnitelmassa esitetään hienovaraisia turvallisuutta, käyttöä ja tiemaisemaa parantavia toimenpiteitä. Mustikkasuonojan ylityskohtaa on kuitenkin historiallisesta näkökulmasta muutettu, sillä ojan ylitys mahdollistetaan uudella sillalla.

Pyöräliikenteen, jalankulun ja autoliikenteen ratkaisut

Uusi pyörätie ja jalkakäytävä erotetaan toisistaan kiviraitaparilla Hiilimiilunojan kohdalta alkaen. Eroteltu väylä linjataan 40 m kaarteella kohti Jokitietä siten, että risteäminen ajoradan kanssa tapahtuu kohtisuoraan. Risteäminen toteutetaan korotettuna pyörätien jatkeena ja suojatienä, ja autoliikenteelle osoitetaan väistämisvelvollisuus. Eroteltu väylä jatkuu Ylästönrantaan, jossa väylä muutetaan yhdistetyksi jalankulun ja pyöräilyn reitiksi ja väylän hierarkia muuttuu baanasta aluereittitasoiseksi.

Baanalinjauksella mitoitussnopeutena tavoitellaan 45 km/h ja vähintään 30 km/h. Väylän geometrian suunnittelussa noudatetaan Vantaan kaupungin ja Väyläviraston pyöräliikenteen suunnitteluohjeissa määritettyjä ohjearvoja. Erotellun jalkakäytävän ja pyörätien poikkileikkauksessa jalkakäytävän leveys on 3,0 metriä ja pyörätien 4,0 metriä. Erottelualueen leveys on 0,5 metriä, mutta linjaosuuksilla voidaan soveltaa myös leveämpää erottelualueutta, kuten matalat istutukset mahdollistavaa 2,0 metriä. Väylä sovitetaan mukailemaan nykyisiä maastonmuotoja ja pituuskaltevuus on enintään kolme prosenttia.

Myöhemmin baanaa on mahdollista jatkaa itään Vantaankosken varressa aina Padisenpuiston baanaan asti. Siinä vaiheessa baanalta Itäpellontielle johtava aluereittitasoinen yhdistetty kävely- ja pyörätie liitetään kohtisuorasti baanaan väistämismuunnosalueena suuntana. Lisäksi baanalta voidaan järjestää yhteys etelään Vantaanjoen ylittävälle myöhemmin suunniteltavalle sillalle esteettömyyden perustason puitteissa (pituuskaltevuus enintään kahdeksan prosenttia).

Jokitien läheisyydessä sijaitseva nykyinen kymmenen autopaikan laajuinen pysäköintialue korvataan Jokitien varteen toteutettavilla pysäköintipaikoilla. Autopaikat palvelevat nykyisiä toimintoja (ulkoilu ja virkistys) sekä tulevaa koirapuistoa. Baanalinjauksen alle jäävä yksityiselle kiinteistölle johtava tonttiyhteys linjataan uudelleen baanana eteläpuolelle.

Itäpellontie–Tolkinkylänpolku on historiallinen tieosuus (ks. luku Maisema ja historia), joka toimii osana Vantaan pyöräilyn pääreitistöä. Historiallisista arvoista ja mm. muinaismuistoalueesta johtuen tietä ei uudisteta, vaan pyöräilyn edellytyksiä parannetaan pienemmillä toimenpiteillä. Mustikkasuonojan ylittävä uusi silta mahdollistaa tien käytön ympäri vuoden. Näkemien kannalta haastavaa kapeaa kohtaa parannetaan pienellä levennyksellä ja tien sivuttaissiirrolla. Nykyiset ajoyhteydet tonteille säilytetään tai korvataan. Historialliseen tieympäristöön liittyvistä toimenpiteistä on kirjoitettu tarkemmin erilliseen raporttiin *Suuri Rantatie historialliset vaiheet ja suunnitteluohjeet Vantaalla*.

Pintamateriaalit ja kasvillisuus

Baana on asfalttipintainen sillä osuudella, kun se on erotettu jalankulusta. Yhdistetty jalankulun ja pyöräilyn reitti on kivituhkapintainen. Itäpellontie ja Jokitie säilyvät sora-/murskepintaisina. Poistuvan pysäköintipaikan korvaava uusi pysäköintipaikka tehdään murskepintaisena.

Alueen kasvillisuus säilytetään pääosin nykyisellään. Uusien reittien kohdalta poistetaan vanhan pellon/laitumen kasvillisuutta (ruohovartista kasvillisuutta, pensaikkoa). Uusia pensasistutuksia tehdään suojaksi hevoslaitumen ja baanana väliin sekä baanana ja asuinkiinteistöjen väliin Jokitien länsipuolella.

Yllä havainnekuva baanin ja ulkoilureitin sijoittumisesta ja alueen konseptista.

Mustikkasuonojan silta

Itäpellontien Mustikkasuonojan ylittävä silta on tyypiltään maatuellinen betoninen laattasilta, jonka reunat viistetään vinottain kaaren muotoon. Yksiaukkoisen sillan jännemitta on 9,0 metriä. Silta perustetaan maatukien päälle lähtökohtaisesti maanvaraisena. Perustamistapa varmistetaan jatkosuunnittelussa pohjatutkimustulosten perusteella.

Sillan hyötyleveys on HL = 5,0 metriä. Silta varustetaan korkealla tiesiltakaiteella ja erikoissäle-elementeillä. Sillan molemmin puolin penkereillä kaide jatkuu matalana tiekaiteena. Sillan kansi rakennetaan etelän suuntaan sivukaltevaksi 1 % kaltevuudella ja pituussuunnassa lännen suuntaan kaltevuudella 0,5 %. Sillan ulkopuolella pintavedet ohjataan luiskien pintavesikourujen kautta vesistöön. Sillan maatukia ympäröi kivimuurirakenne, jossa tulee selvittää mahdollisuudet kierrätyskivien käyttöön. Sillan ulkonäköön haetaan tarkemmassa suunnitteluvaiheessa historialliseen ympäristöön sopivaa ilmettä.

Yllä mallinnuksen ja valokuvasovituksen avulla tehdyt sillan havainnekuvat.

Vantaan kaupunki

Vanda stad

Kaupunkiympäristön toimiala

www.vantaa.fi

Confidential

Valaistus

Baana ja sen jatkeena toimiva pohjoiseen jatkuva yhdistetty jalkakäytävä ja pyörätie valaistaan.

Tasaus ja kuivatus

Reittien tasaus noudattaa pääpiirteissään alueen nykyistä maanpintaa ja ne kuivatetaan pintakallistuksilla ja rummuilla.

Uusien reittien hulevesien hallinta toteutetaan lähtökohtaisesti pintakuivatuksena ojapainantein ja hulevesiviemäreiden avulla. Baanan rakenteissa varaudutaan salaojitukseen. Hulevesienhallintajärjestelmissä sovelletaan tarkoituksenmukaisia viivytyrakenteita ja eroosiosuojauksia. Olemassa olevien rakenteiden kuivatus säilytetään nykyisellään.

Esteettömyys

Baanan suunnitteluratkaisut täyttävät esteettömyydelle asetetun perustavoitetaso.

Vuorovaikutus

Asukkaille lähetettiin syksyllä 2024 suunnitteluhankkeen aluksi suunnitteluilmoitus. Kohteessa toimiva tallinpitäjä oli ilmoituksen takia yhteydessä kaupunkiin, ja häntä käytiin tapaamassa paikan päällä. Suunnitelmaluonnoksista ja vaihtoehtotarkasteluista järjestettiin asukastilaisuus Ylästön koululla helmikuussa 2025, minkä jälkeen luonnos oli esillä kommentointia varten Osallistuva Vantaa -verkkosivuilla. Suunnitelmat ovat nähtävillä verkkosivuilla.

Kustannusarvio

Yleissuunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden infra- ja viherrakentamisen alustava kustannusarvio on yhteensä 1,3 miljoonaa euroa. Pyöräilyn baanau, ulkoilureitin ja Jokitiehen liittyvien toimenpiteiden osuus kustannusarviosta on 1,0 miljoonaa euroa ja Mustikkasuonojan sillan ja siihen liittyvien toimenpiteiden osuus kustannusarviosta on 0,3 miljoonaa euroa.

Muuta

Rakentamisen aloittaminen on alustavasti vuoden 2029 rakentamishjelmassa.

Yleissuunnitelman yhteydessä vuonna 2025 on laadittu erillinen raportti *Suuri Rantatie - historialliset vaiheet ja suunnitteluohjeet Vantaalla*, jossa Itäpellontie on pilottikohteena. Työssä on tutkittu Suuren Rantatien historiaa ja nykytilaa sekä sen merkitystä Vantaan kontekstissa ja määritelty historiatutkimuksen avulla maisemallisia suunnitteluperiaatteita, joita voi soveltaa tien historiallisia arvoja korostavissa suunnitteluhankkeissa.